

الثعالب تسقط في الفخ מעוך הזרקה - שועלים נופלים בפח

חלפיה תרבויה: הנפאית תי יטרקה המתנזהון לא תוטר فقط עלו جمال המשهد וرائحة الغابات والمساحات المفتوحة، بل تتحلل وتتسرب إلى مصادر المياه وتُجرף إلى البحر، وتصل إلى الهواء وتسمم النباتات ومصادر غذاء الحيوانات، كما تُغيّر من تركيبة التربة وحموضتها. تسبب أضرارًا كبيرة للحيوانات التي تتورط فيها أو تتلغ الأغلفة، مما يؤدي إلى إصابات وأمراض، وأحيانًا إلى الموت. وباعتبارها مصدرًا سهلًا ومتوفرًا للغذاء، فإن النفايات العضوية المكشوفة قد تؤدي إلى تكاثر غير مسيطر عليه للكائنات التي تتغذى عليها، مما يؤدي لاحقًا إلى تراجع التنوع البيولوجي وخروج النظام البيئي عن التوازن.

רציונל: האשפה שמטיילים מפזרים אינה פוגעת רק במראה ובריח הנעים של היער ושל המרחבים הפתוחים. הפסולת מתפרקת, מחלחלת למקורות המים ונשטפת לים, מגיעה לאוויר, מרעילה את הצמחים ואת מקורות המזון של בעלי החיים, וגם משנה את ההרכב והחומציות של הקרקע. היא גורמת נזקים רבים לבעלי החיים שמסתבכים בה או בולעים את האריזות, ובעקבות זאת נפצעים, חולים, ולעיתים אף מתים. כמקור מזון זמין וקל, פסולת אורגנית המושארת בפחים פתוחים עלולה לגרום להתרבות לא מרוסנת של מינים שניזונים ממנה, ובהמשך לפגיעה במגוון המינים וליציאה של המערכת האקולוגית כולה מאיזון.

الفئة المستهدفة: طلاب الصف السابع فما فوق
אוכלוסיית היעד: תלמידי כיתה ז' ומעלה

مدة النشاط: حوالي 45 دقيقة
משך הפעילות: כ-45 דקות

المكان: في الطبيعة أو داخل الصف، مع الإشارة إلى الظاهرة التي تمت ملاحظتها خلال الجولة
מקום: בשטח או בכיתה, תוך התייחסות לתופעה שנצפתה בפועל בסיור

الأهداف:

- التعرف على المشاكل الناتجة عن النفايات (وخاصة العضوية) التي تُترك في الطبيعة
- فهم المسؤولية الشخصية لكل مشارك تجاه البيئة
- التعرف على الخطوات التي يمكن لكل فرد اتخاذها لمواجهة مشكلة النفايات
- الالتزام، المسؤولية، والانخراط الشخصي والتحفيز نحو العمل

מטרות:

- היכרות עם הבעיות שיוצרת פסולת (ובראשה פסולת אורגנית) שמושארת בשטח
- הבנת האחריות האישית של כל מודרך כלפי הסביבה
- היכרות עם פעולות שכל אחד יכול לבצע כדי להתמודד עם בעיית הפסולת
- התחייבות, אחריות ומעורבות אישית, הנעה לפעולה

المعدات والتجهيزات:

- بطاقات "الثعالب تسقط في الفخ"
- أوراق وأدوات كتابة
- ورقة برستول وأقلام فلوماستر

ציוד והכנות:

- כרטיסיות שועלים נופלים בפח
- דפים וכלי כתיבה
- גיליון בריסטול וטוש

נשיר איהּ אףּ אן אחר מנתגת יתם תנעיה דון الإضرار بالبيئة والحيوانات فيها (مثل صيد التونة الذي لا يؤدي الدلافين) يمكن أن يكون له تأثير إيجابي على البيئة. נזכיר גם כי בחירה במוצרים המיוצרים באופן שלא פוגע בסביבה ובבעלי החיים שבה (לדוגמה: דיג טונה שאינו פוגע בדולפינים) יכולה להשפיע לטובה על הסביבה.

ננהי הנשאט בעבארה - "כל ואחד יחדת פרףא", ונדיר נפאשא חול إمكانياتنا للتأثير على البيئة القريبة منّا من خلال **خيارات شخصية صحيحة**, وكيف يمكن لاستهلاك منتجات معيّنة بطريقة معيّنة أن يقلّل من كمية النفايات ومن أثارها البيئية.

נושע החדיח ען תאثيرنا כמستهلكين على الشركات التجارية الكبرى.

נסיים את הפעילות בהיגד - "כל אחד משנה", וננהל דיין על האפשרויות שלנו להשפיע על הסביבה הקרובה לנו באמצעות **בחירות אישיות נכונות**, על האופן שצריכת מוצרים מסוימים בדרך מסוימת יכולה להקטין את כמות הפסולת ואת השלכות שיש לפסולת על הסביבה. נרחיב על ההשפעה שיש לנו כצרכנים על חברות עסקיות גדולות.

ענדما נחרג פי רחלת, נולי אהתמאמא أكبر للنفايات المنتشرة في المكان: نواصل جمع نفاياتنا ونفايات الآخرين،

نبغ السلطات عن المخاطر،

ونكرّر الشعار: **"خذوا نفاياتكم معكم!"**

כאשר נצא לטיולים, נפנה יותר תשומת לב לפסולת שפזורה בשטח:

- נמשיך לאסוף פסולת שלנו ופסולת שהשאירו אחרים
- נדווח לרשויות על מפגעים
- ונחזור על הסלוגן: **"קחו את הפסולת איתכם!"**

לו למ تكن الحاوية موجودة في المكان، لما اقترب منها الثعلب.
 לו למ يأكل الثعلب الغلاف، لما انسدت أمعاؤه... وهكذا.
 נכתב الجمل على ورقة برستول أو على اللوح.

נמין את המודרכים להציע פתרונות בנוסח –
 אילו לא... אז לא...

לדוגמה – אילולא היינו זורקים אשפה, אז השועל לא היה אוכל אותה.
 אילו הפח לא היה פתוח, אז השועל לא היה מגיע לאשפה.

אילו הפח לא היה בשטח, אז השועל לא היה מגיע אליו.
 אילו השועל לא היה אוכל את האריזה, המעיים שלו לא היו נסתמים... וכן הלאה.
 נרשום את המשפטים על גיליון בריסטול או על הלוח.

مشكلات وحلول

נقسم المجموعة إلى فرق صغيرة ونطلب من كل فريق اختيار جملة واحدة من القائمة، والتي يعتقدون أنها قابلة للتنفيذ ويمكن أن تقطع تسلسل الأحداث.

בעיות ופתרונות

נחלק את הקבוצה לחוליות ונבקש מכל חוליה לבחור משפט אחד מתוך הרשימה, שהוא בר-ביצוע לדעתה, ושיכול לקטוע את רצף ההתרחשויות.

אלן, נخصص 10 دقائق ونطلب من كل فريق التفكير بطريقة إبداعية لتحويل الجملة التي اختاروها إلى جملة إيجابية بصيغة إذا - إذًا بدلاً من لو لم - لما.
 يفكر كل فريق في طريقة لعرض حله على المجموعة وتسويقه للجمهور الواسع من المتنزهين في إسرائيل (عرض / أغنية / قصة مقفأة / تقرير إخباري وغيرها).

כעת, נקציב 10 דקות ונבקש מכל חוליה לחשוב על דרך יצירתית להפוך את המשפט שבחרה להיגד חיובי –
אם – אז במקום אילו לא – אז לא.

כל חוליה תחשוב על דרך להציג את הפתרון שלה לקבוצה ולשווק אותו לקהל הרחב של המטיילים בישראל (הצגה / שיר / סיפור בחרוזים / כתבת חדשות ועוד).

עند انتهاء العشر دقائق، نعود للتجمع الكامل وتقوم كل فرقة بعرض نتائجها.
 خلال تقديم العروض يمكن تصوير الفرق ونشر الصور والفيديوهات في مجموعة الصف / أولياء الأمور / موقع المدرسة.

עם תום 10 דקות נתכנס שוב במליאה וכל חוליה תציג את התוצר שלה. בזמן הצגת התוצרים ניתן לצלם את החוליות ולפרסם את התמונות והסרטונים בקבוצה של הכיתה/ ההורים/ אתר בית הספר.

الخلاصة

נעוד بإيجاز إلى المشكلات التي تسببها النفايات المتروكة في الفضاء المفتوح، ونلخص مع المشاركين الحلول التي قدّمها الفرق لهذه المشكلة.

סיכום

נחזור בקצרה על הבעיות שיוצרת השארת הפסולת במרחב הפתוח, ונסכם יחד עם המשתתפים את הפתרונות שהחוליות הציגו לבעיה.

נחרוץ על התאקיד وإضافة حلول يكون أساسها تقليل كمية النفايات التي يتركها المتنزهون من البداية، مثل:

- استخدام أدوات قابلة لإعادة الاستخدام
- جمع النفايات وإلقاؤها في المنزل بعد انتهاء الرحلة
- اختيار منتجات تقلل من كمية النفايات، مثل شراء وجبة خفيفة بعبوة توفير جماعية بدلاً من عبوات فردية

נקפיד להדגיש ולהוסיף גם פתרונות שביסודם צמצום הפסולת שהמטיילים משאירים בשטח מלכתחילה, לדוגמה:

- שימוש בכלים רב-פעמיים
- איסוף האשפה והשלכתה בבית בסיום הטיוול
- בחירה במוצרים שמפחיתים את כמות הפסולת – כמו חטיף באריזת חיסכון קבוצתית ולא אישית.

مجريات النشاط

سنطرح موضوع النفايات التي يتركها المتنزهون في الغابات والمساحات المفتوحة، ونسأل كيف تؤثر هذه النفايات على البيئة، النباتات والحيوانات.

נשייר إلى أن النفايات هي جزء لا يتجزأ من حياتنا اليومية، وعلى الرغم من أننا نميل إلى تجاهل وجودها بمجرد أن نرميها في أقرب حاوية، إلا أنها تؤثر على حياتنا من نواحٍ عديدة.

מהלך הפעילות

נעלה את נושא הפסולת שמטיילים משאירים ביערות ובמרחבים הפתוחים, ונשאל כיצד היא משפיעה על הסביבה, על הצמחים ועל בעלי החיים.

נציין כי הפסולת היא חלק בלתי נפרד מחיי היום-יום שלנו, וכי למרות שאנו נוטים להתעלם מקיומה מרגע שהשלכנו אותה לפח הקרוב, היא משפיעה על חיינו מבחינות רבות.

נוضح أن إسرائيل تُعتبر من الدول الرائدة عالميًا في إنتاج النفايات للفرد. إلقاء النفايات في المساحات المفتوحة أو دفنها في مواقع غير مهيأة بالبنية التحتية اللازمة يسبب أضرارًا بيئية جسيمة مثل:

- الإضرار بالمنظر الطبيعي
- تلوث التربة
- تلوث المياه

• تلوث الهواء وانبعث غازات الدفيئة (نتيجة لانبعاث الميثان عند تحلل النفايات العضوية)

• تغيير في النسيج البيئي (تكاثر نوع معين نتيجة لتوفر كميات كبيرة من الغذاء مصدرها نفايات غير مدفونة من صنع الإنسان)

נסביר שישראל היא אחת המובילות בעולם בייצור פסולת לתושב. השלכת פסולת בשטחים פתוחים או הטמנתה באתרי פסולת ללא תשתיות נדרשות גורמות למכגעים סביבתיים קשים כמו:

- פגיעה בנוף
- זיהום קרקע
- זיהום מים
- זיהום אוויר ופליטת גזי חממה (בעקבות פליטת מתאן בפירוק פסולת אורגנית)
- שינוי המארג האקולוגי (התרבות מין מסוים עקב ריבוי מזון שמקורו בפסולת לא מוטמנת שיוצר האדם).

معالجة النفايات ضرورية لمنع الأضرار الصحية، الروائح الكريهة، التلوث البيئي والبصري، وكذلك للحفاظ على نمط حياة صحي ومريح.
 (للتوسيع، انظر الملحق أ)

הטיפול בפסולת הכרחי למניעת מכגעי בריאות, ריח, סביבה ונוף, וכן לשמירה על אורח חיים בריא ונעים.
 (להרחבה ראו נספח א)

لعبة الثعلب والنفايات

נדعو متطوعين ونوزع عليهم بطاقات تحتوي على صور الثعلب والنفايات. نحدد المهمة: على المتطوعين أن يصطفوا حسب تسلسل أحداث القصة بأسرع وقت ممكن وبدون كلام.
 نطلب من كل متطوع أن يقرأ ما هو مكتوب في بطاقته للتأكد من صحة الترتيب.

משחק השועל והפסולת

נמין מתנדבים ונחלק להם את תמונות השועל והפסולת. נגדיר את המשימה: על המתנדבים להסתדר בשורה בהתאם לרצף השתלשלות סיפור המקרה בזמן הקצר ביותר וללא דיבורים.
 נבקש מכל מתנדב להקריא את הכתוב בכרטיסייה שלו כדי לבדוק אם הסדר נכון.

נדעו المشاركين لاقتراح حلول بصيغة:

"לו למ... למה..."

על סביל المثال: לו למ נכנ נרמי הנפאיות, למה אכלה ה־תעלב.

לו למ تكن الحاوية مفتوحة، لמה وصل إليها ה־תעלב.